

Þorbjörn Jónsson

sérfræðingur í ónæmisfræði og blóðgjafarfræði

Formaður Læknafélags Íslands

thorbjor@landspitali.is

Í lok formannstíðar

Nú í haust læt ég af starfi formanns Læknafélags Íslands eftir hartnær sex ár. Við keflinu tekur Reynir Arngrímsson erfðalæknir á Landspítalanum, en hann verður fyrsti formaður félagsins sem kjörinn er með almennri rafrænni atkvæðagreiðslu félagsmanna læknafélagsins.

Í þessum síðasta pistil mínum sem stjórnarmaður læknafélagsins langar mig að líta yfir farinn veg en einnig að horfa fram á veginn. Þegar ég tók við starfi formanns haustið 2011 voru megin stefnumál mín tiltölulega fá, fyrir utan að sinna þeirri hagsmunagæslu sem ávallt felst í starfi formanns. Í fyrsta lagi taldi ég að kjör lækna þyrftu að batna, í öðru lagi að efla þyrfti samstöðu í hópi lækna og í þriðja lagi að efla þyrfti lýðræði innan félagsins með því að taka upp beina kosningu á formanni félagsins – og jafnvel stjórninni allri. Eitt atriði bættist svo við eftir að ég hóf störf og rak mig á það hve gamalt skipulag læknafélagsins getur á stundum verið hamlandi fyrir starfsemi þess.

Kjaramálin voru eitt meginatriðið í upphafi formannsferils míns. Það er kunnara en frá þurfi að segja að launamál lækna sem störfuðu fyrir hið opinbera, einkum sjúkrahúss- og heimilislækna, voru alls ekki viðunandi. Þegar kjarasamningar lækna urðu lausir í ársbyrjun 2014 kusu lækna að sýna þolinmæði í stað þess að sætta sig við litla og óviðunandi hækkun. Haustið 2014 hafði ekki samist og lækna þyrftu að beita því örþrífaraði að grípa til verkfallsvopnsins. Þetta var fyrsta verkfallið sem náði til allra lækna sem störfuðu á vegum hins opinbera. Verkfallið stóð með hléum í á þriðja mánuð, frá 27. október 2014 til 7. janúar 2015. Mikil og góð samstaða skapaðist meðal lækna, yngri sem eldri. Með þessari samstöðu og þrautseigju fengu lækna umtalsverða kjarabót sem við búum enn að í dag.

Annað mál er breytt skipulag Læknafélags Íslands. Eins og nefnt var að ofan rakst ég fljótlega á það í starfi mínu sem formaður að gamaldags skipulag félagsins er á stundum hamlandi fyrir starfsemi þess. Á aðalfundi Læknafélags Íslands haustið 2014 var samþykkt ályktun um skipulagsmál og kosningar. Í framhaldinu skipaði stjórn Læknafélags Íslands nefnd sem fór yfir þessi mál og skilaði tillögum árið 2016. Önnur nefnd skipuð af stjórn fékk málið til frekari úrvinnslu og hefur hún skilað tillögu að framtíðarskipulagi Læknafélags Íslands. Núna er Læknafélag Íslands félag aðildarfélaga sem flest hver eru svæðafélög: Læknafélag Reykjavíkur, Læknafélag Vesturlands, Læknafélag Vestfjarða, Læknafélag Norðvesturlands, Læknafélag Akureyrar, Læknafélag Norðausturlands, Læknafélag Austurlands, Læknafélag Suðurlands og Læknafélag Vestmannaeyja. Auk svæðafélagna eru Félag almennra lækna, Skurðlæknafélag Íslands, Félag

íslenskra heimilislækna og Félag bráðalækna aðildarfélög. Það má færa rök fyrir því að meginhagsmunir lækna nú séu annars konar en þeir voru á öndverðri 20. öld, þegar menn hafa væntanlega talið að hagsmunir lækna væru nátengdir búsetu þeirra. Þeir tengist nú frekar því hvort lækna starfar fyrir hið opinbera, rekur eigin starfsstöð, gerir hvort tveggja eða jafnvel hvaða sérgrein hann tilheyrir. Nýja skipulagstillagan gerir ráð fyrir því að aðildarfélög Læknafélags Íslands verði fjögur og að þau endurspegli í ríkara mæli atvinnuhagsmuni lækna. Þau verði: félag sjúkrahúslækna, félag sjálfstætt starfandi lækna, félag heimilislækna og félag almennra lækna. Félögunum fækkar, þau stækka og verða í nánari tengslum við móðurfélagið en verið hefur. Meðal annars er gert ráð fyrir því að formenn aðildarfélaganna fjögurra sitji jafnframt í stjórn Læknafélags Íslands. Áfram verði valdir fulltrúar á aðalfund og fjöldi þeirra verði í samræmi við fjölda lækna í hverju aðildarfélagi. Mikilvægt er að aðalfundur þann 19.-20. október ræði og samþykki tillögu að nýju skipulagi, þannig verður starfsemi Læknafélags Íslands best tryggð í framtíðinni.

Ekki er hægt að ljúka þessum pistli án þess að minnst á að 14. janúar næstkomandi verða 100 ár liðin frá því að Læknafélag Íslands var stofnað. Undirbúningsnefnd hefur unnið gott verk við skipulagningu hátíðarhalda til að minnst þessara merku tíma-móta, sem verður meðal annars gert á næstu Læknadögum.

Á undanförunum sex árum hafa ýmsir áfangar náðst með samstilltu átaki margra. Kjör lækna hafa batnað og kjarabaráttan þjappaði læknum saman. Í vor fór í fyrsta skipti fram rafræn kosning meðal félagsmanna á formanni og stjórn félagsins. Starfshópar hafa unnið tillögu að breyttu skipulagi Læknafélags Íslands og vonandi verður hún samþykkt.

Stjórn LÍ

Þorbjörn Jónsson *formaður*
Orri Þór Ormarsson *varaformaður*
Björn Gunnarsson *gjaldkeri*
Magdalena Ásgeirsdóttir *ritari*
Agnar H. Andrésson
Arna Guðmundsdóttir
Hjalti Már Þórisson
Jóhanna Ósk Jensdóttir
Þórarinn Ingólfsson

Í pistlunum *Úr þenna stjórnarmanna LÍ* birta þeir sínar eigin skoðanir en ekki félagsins.